

Ülevaade Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni IV istungjärgu tööst

12. september 2016 – 8. jaanuar 2017

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Sven Mikser (SDE) (kuni 24.11.2016)
Marko Mihkelson (IRL) (alates 24.11.2016)

Aseesimees: Enn Eesmaa (KE) (kuni 24.11.2016)
Keit Pentus-Rosimannus (RE) (alates 24.11.2016)

Liikmed: Maire Aunaste (IRL) (alates 19.12.2016)
Andres Herkel (EVA)
Eerik-Niiles Kross (RE)
Kalle Muuli (IRL) (alates 24.11.2016 kuni 02.12.2016, alates 06.12.2016 kuni 19.12.2016)
Liisa Oviir (SDE) (alates 24.11.2016)
Juhan Parts (IRL) (kuni 22.11.2016)
Henn Pöllumäe (EKRE)
Anne Sulling (RE)
Marko Šorin (KE) (alates 24.11.2016)
Vladimir Velman (KE)

Istungite arv

12. september 2016 toimus Riigikogu XIII koosseisu väliskomisjoni IV istungjärgu esimene istung, kus jätkas väliskomisjoni esimehena Sven Mikser (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon) ja aseesimehena Enn Eesmaa (Eesti Keskerakonna fraktsioon).

24. novembril 2016 toimunud väliskomisjoni istungil valiti seoses Sven Mikseri nimetamisega välisministriks väliskomisjoni esimeheks Marko Mihkelson (Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon) ja aseesimeheks Keit Pentus-Rosimannus (Eesti Reformierakonna fraktsioon).

Ajavahemikul 12. september 2016 kuni 8. jaanuar 2017 toimus 27 istungit (kõik korralised, avalikke istungeid ei olnud), sealhulgas 2 ühisistungit Euroopa Liidu asjade komisjoniga, 2 ühisistungit riigikaitsekomisjoniga ja 1 väljasõiduistung NATO küberkaitsekoostöö keskusesse.

Väliskomisjon korraldas 19. oktoobril 2016 koostöös MTÜ Mondoga seminari “Naised poliitikas: nõrgem sugu või tugevad mõjutajad?”.

Riigikogu IV ja V istungjärgu vahelisel ajal väliskomisjoni istungeid ei toimunud.

Ühisistungid, väljasõiduistungid ja avalikud istungid

- *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga.* Arutati Eesti seisukohti Euroopa Liidu 27 liikmesriigi riigipea või valitsusjuhi 16. septembri 2016 mitteametlikul kohtumisel Bratislavas (12.09.2016);

- *Ühisistung riigikaitsekomisjoniga*. Arutati Eesti julgeolekupoliitika aluste uuendamist (19.09.2016);
- *Väliskomisjoni väljasõiduistung NATO küberkaitsekoostöö keskusesse* (11.10.2016);
- *Ühisistung Euroopa Liidu asjade komisjoniga*. Arutati Eesti seisukohti 20.-21. oktoobri 2016 Euroopa Ülemkogul (17.10.2016);
- *Ühisistung riigikaitsekomisjoniga*. Kuulati ülevaadet arengutest Poolas ning Eesti ja Poola kahepoolsetest suhetest ning arutati Eesti seisukohti NATO kaitseministrite 26.-27. oktoobri 2016 kohtumisel (24.10.2016).

Eelnõud

Istungjärgu alguses oli menetluses 1 eelnõu: Vabariigi Valitsuse algatatud Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu ning Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu ratifitseerimise seaduse eelnõu (108 SE).

Ühtegi tagasilükatud, tagasivõetud või lõpphääletusel vastu võtmata jäänud eelnõud ei olnud.

Vastu võetud eelnõud:

- Vabariigi Valitsuse 16. mail 2016 algatatud Eesti Vabariigi ja Gruusia vahelise investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingu ning selle muutmise protokollu ratifitseerimise seaduse eelnõu 242 SE, vastu võetud 19.10.2016;
- Vabariigi Valitsuse algatatud Montenegro ühinemist käsitleva Põhja-Atlandi lepingu protokollu heakskiitmise seaduse eelnõu 283 SE, vastu võetud 19.10.2016;
- Vabariigi Valitsuse algatatud välisteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu 241 SE, vastu võetud 26.10.2016.

Arvamuse andmised

- Väliskomisjon andis arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile: Eesti seisukohad menetlustingimuste määrase, kvalifikatsioonitingimuste määrase, vastuvõtutingimuste direktiivi muutmise ja EL ülese ümberasustamise määrase eelnõude kohta. Arutati 27.10.2016 istungil.

Seisukohtade võtmised

- Väliskomisjon võttis seisukoha nõukogu otsuste eelnõude kohta, millega antakse Euroopa Komisjonile volitus allkirjastada ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vaheline laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping ning võimaldatakse lepingut ajutiselt kohaldada. Arutati 17.10.2016 istungil.
- Väliskomisjon võttis seisukoha Euroopa Liidu Nõukogu otsuse ja liikmesriikide valitsuste esindajate otsuse, millega antakse Euroopa Komisjonile ning Euroopa Liidu välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale luba alustada ja pidada läbirääkimisi Aserbaidžani Vabariigiga sõlmitava laiaulatusliku lepingu üle, eelnõude kohta. Arutati 10.11.2016 istungil.

Muu tegevus

Väliskomisjon:

- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu arenguministrite 12. septembri 2016 mitteametlikul kohtumisel (12.09.2016)
- arutas korruptsioonivastase erikomisoni kirja (15.06.2016 nr 2-11/16-8/15) Riigikogu alatistele komisjonidele seoses praktikas esinenud huvide konflikti olukordadega (12.09.2016)
- arutas Euroopa Liidu asjade komisjoni kirja (06.09.2016 nr 3-8/16-84/1) Riigikogu alatistele komisjonidele seoses EL Nõukogu Eesti eesistumisega 2017. aasta teisel poolaastal (12.09.2016)
- kuulas ülevaadet julgeolekuolukorra arengutest (13.09.2016), (20.10.2016)
- kuulas ülevaadet Eesti tegevustest ÜRO 71. Peaassambleel (15.09.2016)
- kohtus välisminister Jürgen Ligiga (20.09.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu kaitseministrite 26.-27. septembri 2016 mitteametlikul kohtumisel Bratislavas (20.09.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite 22.-23. septembri 2016 kohtumisel Bratislavas (20.09.2016)
- arutas väliskomisjoni liikmete ettepanekuid Eesti julgeolekupoliitika aluste uuendamise osas (26.09.2016)
- kohtus Eesti Vabariigi suursaadiku, alalise esindajaga Euroopa Liidu juures Kaja Taelaga (27.09.2016)
- kuulas ülevaadet Eesti välisesinduste turvalisusest (27.09.2016)
- kuulas ülevaadet Eesti ja Soome kahepoolsetest suhetest (10.10.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 17. oktoobri 2016 ja üldasjade nõukogu 18. oktoobri 2016 istungil (12.10.2016)
- kuulas ülevaadet Gruusia 8. oktoobril 2016 parlamendivalimistest (17.10.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite 18. oktoobri 2016 erakorralisel istungil Luksemburgis (17.10.2016)
- kuulas ülevaadet Ameerika Ühendriikide 8. novembri 2016 valimistest (18.10.2016), (22.11.2016)
- kuulas ülevaadet arengutest Venemaal ning Eesti ja Vene kahepoolsetest suhetest (27.10.2016)
- kuulas ülevaadet Riigikogu 2016. aasta välislähetuste eelarve täitmisest ja 2017. aasta eelarve kavandamisest (07.11.2016), (22.11.2016)
- arutas kirja Riigikogu juhatusel (15.09.2016 nr 4-14/16-55/1) (07.11.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 15. novembri 2016 istungil (08.11.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kaubandusministrite 11. novembri 2016 istungil (08.11.2016)

- arutas Eesti 2017. aasta riigieelarve välisministeeriumi haldusala prioriteete ja kuulas ülevaadet 2016. aasta riigieelarve täitmisest (10.11.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 14. novembri 2016 istungil (10.11.2016)
- arutas Arengukoostöö Ümarlaua kirja (19.09.2016 nr 2-7/16-97/3) Riigikogu väliskomisjonile seoses 2017. aasta riigieelarvega (10.11.2016)
- kuulas ülevaadet Eesti küberjulgeoleku strateegiast (14.11.2016)
- kuulas ülevaadet arengutest Türgis ning Türgi ja Eesti kahepoolsetest suhetest (15.11.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu arenguministrite 28. novembri 2016 istungil (22.11.2016)
- arutas Eesti seisukohti Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 12. detsembri 2016 istungil (05.12.2016)
- arutas Eesti seisukohti NATO välisministrite 6.-7. detsembri 2016 kohtumisel (05.12.2016)
- arutas Eesti seisukohti OSCE välisministrite 8.-9. detsembri 2016 kohtumisel (05.12.2016)
- kuulas ülevaadet Austria 4. detsembri 2016 presidendivalimistest ning Austria ja Eesti kahepoolsetest suhetest (12.12.2016)
- kuulas ülevaadet arengutest Itaalias ning Itaalia ja Eesti kahepoolsetest suhetest (12.12.2016)
- arutas Välisministeeriumi kirja (28.11.2016 nr 3-8/16-105/2) väliskomisjonile seoses esindaja nimetamisega SA Eesti Välispoliitika Instituudi nõukogusse (12.12.2016)
- arutas välisminister Sven Mikseriga Eesti välispoliitika aktuaalsetel teemadel (13.12.2016)
- kuulas ülevaadet NATO välisministrite 6.-7. detsembri 2016 kohtumisest (13.12.2016)
- kuulas ülevaadet OSCE välisministrite 8.-9. detsembri 2016 kohtumisest (13.12.2016)
- kuulas ülevaadet Euroopa Liidu välisasjade nõukogu 15.-16. detsembri 2016 istungist (13.12.2016)
- arutas Eesti seisukohti 15.-16. detsembri 2016 Euroopa Ülemkogul, EL välismõõtme teemadel (13.12.2016)
- kuulas ülevaadet peaministri välissuhtlusest (13.12.2016)
- kohtus Vabariigi Presidendiga Kadriorus (22.12.2016)

Komisjoni välistegevus

- **13.-14.10.2016** toimus väliskomisjoni töövisiit Soome Vabariiki. Delegatsiooni kuulusid väliskomisjoni esimees Sven Mikser, aseesimees Enn Eesmaa ja liikmed Juhan Parts, Henn Põlluaas, Keit Pentus-Rosimannus ning Anne Sulling.

- **06.-08.12.2016** osalesid väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson ja aseesimees Keit Pentus-Rosimannus kolme Balti riigi ühiskohtumistel Washingtonis Ameerika Ühendriikide Kongressi liikmetega.

Väliskomisjoni esimehe välislähetused:

Väliskomisjoni esimees **Sven Mikser** osales:

- **02.-04.09.2016** Bratislavas, Slovakkias Euroopa Liidu parlamentidevahelisel ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) konverentsil.
- **23.-25.10.2016** Reykjavíkis, Islandil Põhjamaade ja Balti riikide (NB8) parlamentide väliskomisjonide esimeeste kohtumisel.

Väliskomisjoni esimees **Marko Mihkelson**:

- **04.-07.01.2017** oli visiidi Londonis, Ühendkuningriigis.

Väliskomisjoni liikmete välislähetused:

Väliskomisjoni liige **Anne Sulling** osales:

- **18.-20.10.2016** Prantsuse Digiagentuuri nõukoja kohtumisel Pariisis.
- **14.-16.11.2016** Smart City Expo'l ja eelprogrammil Barcelonas, Hispaanias.

Väliskomisjoni liikmetega kohtunud välisriikide, rahvusvaheliste ja teiste organisatsioonide esindajad:

- Prantsuse Senati Balti sõprusrühma delegatsioon (14.09.2016)
- Hispaania välisministeeriumi kõrgetasemeline delegatsioon (22.09.2016)
- Kanada suursaadik Alain Hausser (26.09.2016), (20.12.2016)
- ÜRO Humanitaarasjade Koordineerimise Ameti (OCHA) juht Rudolf Müller (04.10.2016)
- Poola senati esimees Stanisław Karczewski (24.10.2016)
- Suurbritannia suursaadik Theresa Bubbear (26.10.2016), (03.01.2017)
- Türgi Vabariigi välisminister Mevlüt Çavuşoğlu (27.10.2016)
- Tšiili Vabariigi suursaadik Eduardo Gálvez Carvallo (28.11.2016)
- Venemaa Föderatsiooni suursaadik Aleksandr Petrov (29.11.2016)
- Kreeka Vabariigi suursaadik Maria Karnoutsou (29.11.2106)
- Euroopa Parlamendi peasekretär Klaus Welle (02.12.2016)
- Türgi Vabariigi suursaadik Hayriye Kumaşcioğlu (13.12.2016)
- Ungari suursaadik Vince Szalay-Bobrovniczky (14.12.2016)
- Georgia suursaadik Tea Akhvlediani (21.12.2016)
- Armeenia Vabariigi suursaadik Tigran Mkrtchyan (21.12.2016)

- Ameerika Ühendriikide senaatorid John McCain, Lindsey Graham ja Amy Klobuchar (27.12.2016)

Ülevaate koostas väliskomisjoni konsultant Laura Särg, detsember 2016.